

ponovi nobena pervina v trupu; tedaj je treba človeku za rast takega živeža, v katerem je beljaka (namreč: mesa, jajec, mleka, sira). Takemu živežu pravijo telesoznanci tečni živež (plastische Nahrungsmittel). — Takemu živežu, v katerem je obilo vogljeca in vodenca (kakor na pr. v masti, močcu itd.) pravijo pa dihavni živež (Respirationsmittel), po domače tudi kurjava (Heizmittel).

Po tem, kar smo slišali doslej, nam ne bo težko pogoditi pravila, po katerem se menja v našem telesu vseh živež; — vidili bomo, da čeravno človek živi, nadomestovaje stari živež — stare pervine z novimi — da vendar tega samega na sebi ne bi bilo dovolj. Veliko stoji tudi na tem, kako človek živi, na starosti, na toploti in zimi, na zraku in na kraji ali podnebji, kjer kdo živi.

Če potrebuje zdrav odrasčen človek na dan kurjave (dihavnega živeža) po štirikrat več kot tečnega, — potreba bo detetu, ki naglo raste, veliko več tečnega kot odrasčenemu človeku. Taka je tudi pri bolnikih, ki prebolé in jačajo ali okrevajo.

Če bolj delamo ali si glavo belimo, več potrebujemo tečnega živeža, — če zgubimo več ogljene kisline in vode (skakaje, tekaje..... o zimi ali suši) več potrebujemo dihavnega živeža.

Ljudje po ledenih severnih krajih na pr. Eskimljani in Lapovci ne bi mogli včasih strašne in dolge zime tistih krajev preterpeti, ako ne bi kurili peči v telesu svojem naglo dihaše in serkaje tako obilno kislega. Tudi popijó ti ljudje vsako zimo neznano veliko masti, posebno ribje. Mast ima pa v sebi mnogo ogljeca; tedaj kurijo pozimi peč svojega telesa po pravici... z ogljem.

Severci pijó pa ribjo mast le pozimi; poleti se studi tudi njim, kakor se nam zmirom.

Le-ti natorni prikazni je podobna neka druga, ki so jo nam pa razjasnili telesoznanci prav razumno. — Mati, ki nosi dete pod sercom, poželi namreč včasih ne le jako slane jedi, ampak celó same soli — kuhinske in druge na pr. apna ali krede. Zakaj? Zato ker so zginile te reči iz matrne kervi v hrustance in koščice detečje, ki se zdaj narejajo. Hrustancom je treba kuhinske soli, koščicam pa pozneje apna ali krede. Nehotoma in ponevedoma zaželi torej mati takih reči, ki jih je zgubila iz svoje kervi, da bi si jih nadomestila.

Iz vsega tega se vidi, kako različna je potreba tečnega živeža, to je gnjilca in ogljeca.

Še različnejša je potreba vode, zakaj nagleje ko se človek premiče (hodi, teka, pleše...), bolj se poti, več zgublja vode. Ravno tako se mu godi o suši (zraka), kadar brije huda sapa itd. Če pa kdo več vode zgublja, več je tudi treba. Ker je ta zguba pri nas tako različna, zato je različna tudi potreba. Zato pijó nekteri tako po malem; nekteri pa popijó toliko — vode ali kake druge pijače.

Glejte, kako modro je naredila neskončna modrost vse! Glejte, kako modro gospodini modra gospodinja natora tudi po našem telesu. Kdor premišluje njo, temu se bo razodevala čedalje bolj tudi neskončna modrost vsega močnega in dobrotljivega Stvarnika.

Toda vem, da si je mislil že marsikdo: pa kaj, da ne tekne tako imenovani dihavni živež, ta šembrana kurjava, čisto nič? — Je li to res, da redi človeka le tisti živež, ki mu pravijo učeni „tečni živež“?

Nikdo naj ne misli, da nima kurjava našega telesa nič tečnega v sebi, in da je tečni živež, le za tek, le za kerv, za toploto pa ne.

Temu pravijo učeni „tečni živež“, zato ker tekne človeku najbolj, to je, ker ga redi najbolj, ker je posebno za kerv — zato ker je v njem več beljaka kot masti in vode, ali z drugimi besedami: več gnjilca kot ogljeca in vodenca; — unemu pa „dihavni živež“ ali „kurjavec“, zato ker je v takem živežu več ogljeca in vodenca kot gnjilca.

Iz tega gré na dan, da ima beljakovina v sebi tudi kurjave, ki nas greje; v ti pa da je tudi tečnega živeža, ki nas redi.

Malo je takih imen ali besed, da bi pravile človeku vse lastnosti tistih stvari, ki jim je tako ime. — Če nam govori kdo od kurjave, mislimo si po navadi le derva ali oglje; ali za silo kurijo ljudje tudi s slamo, debelačnico (koruznico), s suhim gnojem, celó s papirjem. Če imenujemo tedaj „kurjava“ posebno derva in oglje, zato ne pravimo, da niso druge reči kratko malo ne za kurjavo.

Tako je tudi do malega z vsemi drugimi učenimi — pa tudi z vsakdanjimi besedami. Toda tukaj nočemo tega razkladati.

Na posled le še to-le: Res, da se pričakajo kemiki in telesoznanci še močno zastran nekterih delov kervi; res, da se ne vjemajo njihove „najdbe“ do zobca; ali zastran poglavitnih reči so vendar do malega že enih misli. Da se jim pa ne vjemajo „najdbe“ popolnoma, tega je kriva prvič kerv sama na sebi, zato ker je različna po starosti in po spolu vsakega človeka*); drugič orodje za pregledovanje ali preiskovanje (ako ni popolnoma pripravno), v tretjič način preiskovanja itd. — Nočemo dlake na četrto cepiti. Le poverhoma smo hteli pokazati, kako modro gospodini modra gospodinja natora po našem životu, da bi to premišljevali in čedalje bolj spoznavali svoje prečudno telo, prebivališče podobe Božje, neumerjočega duha.

Iz „Slov. Koled.“

Iz potne bisage.

Prijazni dopisi do strica Bercka Dragana v Verbovcu.

XIII. Pismo.

Dragi stric!

V Bledu smo! Bled imenujejo Krajci svoj raj. Ali zahvalim se lepo za takošen raj. Meni praktičnemu človeku je raj z vsem blagoslovljen kraj. Rodovitne njive s černo mastno zemljo, po katerih se valja poleti zlatorumena pšenica, široke in dolge livade s sladkimi travicami in pisanim cvetjem; meni so raj dolgi in široki travniki, po katerih ob Vidovem pojejo kose, jesen pa po tolstih pašnikih skačejo bistri konjiči in vimnate krave, da mleko uro daleč iz vimen diši, — meni so raj prijetni griči s tertami nasajeni, po katerih odmeva jesen glasna pesem tergovcov in preše škripljejo, in kadi se mastijo in sladka sraga, ko med, dalječ okrog razširjuje svoj slastni duh; — meni je raj kraj, v katerem stojijo velike vesnice z marljivimi gospodarji in gospodinjami, kateri imajo z žitom napolnjene kleti, z zabeljo nadete tunje, s platnom nasipane škrinje in pod pragom zakopane svetle cekine; — meni je raj kraj z lepimi verti, kateri so polni sadunosnih dreves; — meni je raj obilnost zemeljskega blaga: — vsega tega ne bodeš v Bledu našel, če ga z laterno išeš. Okrog in okrog stermijo gole gore, in po njih rastete travici: ničec in siročec, in če na podnožji je kakošen ogonček najti, rodi samo oves in osát. Pašniki so na visocih rovtah, kjer volki pozimi in poleti pazijo na svoj plen, vino moraš pripeljati iz globočega Dolenskega ali pa iz Primorskega ali Štajarskega, tert družih ne poznajo razun brezovih. Prebivavci bleške okolice razun nekterih, kateri živijo iz preobilnosti drugih, so večidel ubogi reveži, kateri si kruh služijo v visokih planinah z ogljarijo, cepanjem derv, da ob kratkem rečem: s kervavimi žulji. Njihove hiše razun nekterih, kateri

*) V detečji kervi je neki veliko več terdih reči, ki po kervi plavajo (plavja, Aufgeschwemmtes: svaljkov, Blutkörperchen itd.) kot pa v kervi starih ljudi; v ženski kervi se nahaja sploh več vode in mastnine kot v moški, soli (raztopljive) pa manj kot v moški. (Ludwig, Phys. 1854. II. 26).
Pis.

so si vogle podperli z vogli drugih hiš, so ubožne; ne najdeš škrinj polnih platna, ne čebrov polnih suhih sliv in hrušk, ne zabelje pet let stare — kako vse je drugači v našem blaženem Verbovcu! Vsak kmet ima po 3—4 konje, za ktere vsaki dan dobi pet sto zlatov; vsaka mati ima na prodaj poleti po 50 pintov masla; kadar se verbovska hči omoži, dobi kravo in 50 lakti platna in dve pernatii postelji; pod hramom čepijo okrogli sodčki starine; na dilah mastne klobase; po varošu se sprehaja vsaki dan jezero gosk, ktere Verbovčanom gagajo večerni koncert; verbovsko polje rodi pšenico, ktere mernik ali dervenka vaga 60 funtov; Verbovčan zakolje vsako leto 7 debelih svinj, dela klobase po sežnji dolge, in vendar ni še nihče Verbovca imenoval slovenskega raja. Glejte, dragi stric! „Welch' eine Begriffs-verwirrung“. Zakaj tedaj se Bled imenuje „raj?“ bodete vprašali.

Raj se Bled veli zavoljo svoje romantične lege. Jasno jezero z zalim otokom, na katerem stoji bela cerkvena, kakor bistri labod, velikanske gore, zdravi zrak, prijetna kopel, to je, kar tistemu dopada, kateri je brez dela in more v Bledu drago živeti. Za stanovitnega prebivavca Bleda in njegove okolice, kateri si mora s potom svojega obličja kruha služiti, je ta kraj, kakor povsod, „dolina solz.“

Bled je „saussouci“ premožnejših Ljubljancev, pa tudi Teržancev. Srečni tergovec in modri špekulant si rada zvolita ta kraj, da se oddahneta in v samoti premišljujeta nove osnove. Te baže gostov bodeš največ v Bledu našel. Manj je uradnikov, ker priloge ne segajo do tega verhunca sreče. „Vorschuss“ in „Curkostenbeitrag“ tudi svojega človeka slabo v Bledu redita. Ker sedaj je že več prikladnih stanovališč v Bledu dobiti, je tudi začela visoka aristokracija Bled obiskovati. Dosti tudi pride tako imenovanih „Fluggäste“, kateri zgodaj priletijo in zvečer odletijo. Posebno ob vakancah pride dosti mladih „musarum amicos“ ali študentov. Ljuba mamka dajo petico, ktero so skupili za maslo ali pišance, od samega veselja, da je zlati sinček spet srečno iz visoke šole domú prišel. Drugi hrani svoj „Instructionsgeld“, in rajši živi nekoliko dni ob siru in kruhu, samo da more na veliko Šmarnico v Bled romati. Na veliko Šmarnico tudi pride veliko romarjev, in je spev in odmev, kakor nekdanj v Olimpu, ko je še oče Zeus tam gospodaril.

Pri „Petranski“, „Malnerji“ ali pa „Prešernu“ se izprazne marsikteri bokal na zdravje dobre sreče, v zahvalo, da se prijatelji spet živi vidijo; sklene se tudi še vmes kaka poroka, in izprašuje, koliko ima Špeta, koliko Jeta, koliko Ajta, koliko Majda premoženja.

Ako se kakošna glava skervavi, se lahko hitro v jezeru opere in shladi. Posebno pa prosto ljudstvo tukaj kaj rado zapoje in pozabi za en dan muke življenja. Slovenec resnično pravi: „Ubogi grejo na „kirfanje“, — bogatini pa v toplice.“

Gosti, kateri imajo polne mošnje cekinov ali pa listnico polno bankovcev, ostajajo en, dva tudi še več tednov. Njihovo življenje je „dolce far niente“. Zjutraj spijo, posebno ženski spol, do devetih, namesto, da bi šli že zgodaj v cerkvo molit in se zahvalit, da jim je Bog dal boljšo srečo življenja, — namesto, da bi šli serkat na bližnje griče zdrave juterne sapice. Potem lockajo kavo, in se vozijo po jezeru v prav neprikladnih ladijah. Okoli ene se družba vsede k mizi, in kosi in kleplje kose, potem malo spančka, po želodčevem počitku se sprehaja ali koplje, in zvečer, kadar je hlad, se vozi spet po jezeru, kjer si poje, šaluje, žvižga, uka, iz samokresov strela, da veselo od bližnjih gričev se odglasuje.

Potem gré večerjat, po večerji spat, da drugi dan spet na novo začne po takošnem redu živeti. Večkrat se prijateljske družbe zberajo, in obišejo bližnje okolice — romantični Bohinj, veličastveni slap Peričnik, nekteri plazijo, kateri so bolji junaci, na Stol itd.

Stareje babičke pa med tem pod košatim germom sodijo to ali uno, ktera se košato šopiri, ktera nosi židano janko in 5 sežnjev široko krinolino. Bolnih, kateri bi prišli iskat zdravja v bleške 18 stopinj tople toplice ali pa 8 stopinj tople studenice, bodeš malo našel. So Vam to, dragi stric, večidel osebe, ktere tere „hipohondrija“ ali pa so se preopili apotekarskih pijač, in katerim sadaj mora voda skoz potne luknice gnati iz trupla vso nesnago. Ti ljudje so večidel plašljivi, ogibljejo se zdravih in se jezijo nad zdravim svetom.

Ko sem v Bled prišel, sem našel več naših mlajših slovenskih pisateljev. Verlo me je veselilo, da sem mnogo nadepolnih mladenčev po obličji spoznal.

Vesele pesme nekterih ljubljanskih študentov so tudi v meni oživile upanje boljših dni za domovino, samo naj si naša mladost zapomni, da njena naloga ni samo: „za domovino peti in piti, ampak za domovino delati“. Naj bi tudi ta vroča ljubezen v mladih sercih nikdar ne ugasnila. Že rajni Kollar mi je enkrat tožil, da slovanska mladež v možki dobi se rada hitro svojemu rodu izneveri. Res je, da v mladosti si več obečujemo o domovini in njeni sreči, kakor pozneje doživimo, al naj nihče preveč velikega merila in preveč velikih zahtevanj ne stavi. Le kar je mogoče, si moramo prizadevati doseči, in misliti, da v življenji naroda ni skoka, kakor ga ni v naturi.

Kar sem z veseljem zapazil, je tudi to, da je Ljubljancev v Bledu vés Kranjec. Po domačem kremlja, po domačem poje — zakaj pa tudi ni v Ljubljani v kasini ali v gledišču, ali kadar se ponosno sprehaja v Sternaleji? Prebivavci so priljudni razun „kelnarjev“, kateri si povsod dajo „cour“ delati. To Vam je poseben rod, dragi stric, naj se veli: sluga, inoš, kelnar, bedienter, ali kakorkoli. Quot servi tot hostes! — Po navadi vendar ti ljudje ložej živijo, kakor obertniki in težaki. Na svojih potih sem vsikdar si prizadeval, ta rod spoznavati. Večidel velja prislovica: „Tel maître, tel valet“, — kakoršen gospod — takošen hlapec. Ta rod pak je vendar važniši, kakor bi si kdo mislil. Kjer enkrat terdao sedijo, tam tudi ti ljudje zapovedujejo. Le poslušajte — večidel govorijo: „Mi, naše, nam“ itd. Večidel gospodarijo v kuhinji in kleti. Kadar sem po mestih večkrat gledal v kočijah se gospôdo voziti, se je gospôda pogostem šmencano kislo držala; al monsieur kočjaš in monsieur repičar, kateri zadi za gospôdo sedi, sta se vsigdar na smeh držala. Najbolj ostudni so mi slugi velikašev. Zadi za stolom polovijo marsiktero znanost in po tem raztrosijo takošne reči, katerih niso razumeli, dalje, in pokvarijo dobre misli in načela. Tudi tega roda ne bodeš mogel nikdar zadovoljnega storiti. Sedaj se je natepla huda navada, kelnarjem po obedu in večerji „trinkgelde“ dajati. Ako mu malo daš, bode te raznašal pri vseh gostih, ako pa dosti, pa imaš lastno škodo. Jaz neskončno neskončno nerad po velikih mestih v kerčmah gostujem, ker „Trinkgeldi“ vsikdar več znesejo, kakor vse drugo.

Kar mi neskončno neljubo dene, je „noblesse“ tih ljudi. Vso imenitnost svojih gospodov na se prenašajo, celó se po svojih gospodih kličejo: „Du Lichtenstein, Du Schwarzenberg“, sem večkrat v Lerchenfeldu čul. In še njih jezik! Eni govorijo „Galla deutsch“, drugi „Galla francösisch“, celó še kakošen slovensk Jurček se zamahne na to stopinjo človeške sreče, pa Bog obvari, ga klicati po domače. Jurček hoče biti Džorž, Janez — Žan, Miha — Mišel itd. Tudi nekteri bleški gostivničarji se dajo radi prositi za stanovališče in prav modro vprašujejo po stanu, tako, da kateri ni „Herr von“ ali pa nima dolgega naslova, svetle ekvipaže itd. le za dve uri dobi „audienc“. Kako drugači je ravnal kerčmar ali gostivničar ob času Homera, kateri ni poprej gosta za ime in stan vprašal, kakor, kadar ga je že bil dobro nasitil in napojil.

Glejte, dragi stric, to je vse, kar bi Vam za danes

imel o Bledu pisati. Da bi Verbovec imel romantično lego, bi tudi Angleži, Talijani in Ljubljancani ga prišli obiskavat, ali tako ima samo mlako, polno žab in rac in gosk, namesto jasnega jezera, namesto košatih logov nekoliko votlih verbač namesto ponositega grada na sterminski pečini, samo na štok visok „rotovž“, vendar ima zdravo kopel v bistri Muri, v kateri se tudi gosti smejo zastonj kopati. Zato pa tudi ne doživi tako junaških del, kakoršne bleški fantje, kateri marsikateri škric odtergajo in ga hranijo kot trofejo v svojih skednjih. Vendar za danes zadosti. Bog Vas živi dragi stric. Vaš Vicko.

Narodne pesme Vendov gorne Lužnice.

Imamo sedem občnih imen, pod ktere moremo vse pesmi tega naroda uverstiti.

1. Pšezpolna, ime sestavljeno iz „pšez“ (skozi, po) in „polo“, (polje). Te pesmi pojó delavci na polji, pastirji in pastarice na paši, pa tudi fantini iz pivnice na dom gredé.

2. Rončka (dimin. iz rono = stavek). Občna navada je, da vsaki fantin, kateri se plesa vdeleži, nekatere okrogle za svoj denar posebej zaigrati dá in ta čas ples vodi. Ko preneha, podá svoji plesavki ročko piva, se vstopi z njo pred godce, da ji „rončko“ zaigrajo. Ostali plesavci in plesavke pa obstopijo in pojejo pesem, ktere napev godci godejo; ko jo dokončajo, napije devojka dragemu in družbi, godci ročko izprazni — pa drugi plesovodja nastopi.

3. Reje; pesme, ktere plesavci med plesom k viži plesa pojejo.

4. Wuženjenja. Ako se družba fantinov ali deklet snide, zapojejo pesem, v katero imena pričujočih vpletajo, kakor na primer v nemški dijaški pesmi (Studentenlied): „Lasset die feurigen Bomben erschallen“ itd.

5. Kwasne spjewy. Pojó jih svatje gredé k poroki in od poroke, pred hišo ženina in neveste.

6. Stonanje (stokati). Ako v vasi kdo kruha speče ali prešiča zakolje, pride navadno zvečer predic pod okno, ktere pojó pesem, da hleb kruha ali klobaso dobijo. Velikost hleba ali klobase je v nekterih vaséh natančno odločena, drugači pa dá gospodar, kolikor hoče. Po nekterih krajih so pa to navado celó opustili.

7. Podkhyrlušje, iz „pod“ in „khyrluš“ *κρυπτε ἔλεσεν*) pomeni legendo. Imajo pa tudi prozaične legende „bamžički“ imenovane.

Kar napeve zadene, jih smemo derzno najboljšim nemškim narodnim napevom primerjati. Nekteri so zlo starim cerkvenim napevom podobni, kar nam njih visoko starost pričuje. Imajo večidel značaj slovenskih narodnih pesem; kateri so pa bolj nemškim vižam podobni, spadajo v novejšo dobo. Posebno podobni so napevom velikoruskih narodnih pesem; pojejo se, razun „Reji“, vlagamo, z trepetajočim glasom, podobno petju Kozakov in iztočnih slovanskih narodov. Rabijo soseben pogostoma v začetku verste zlog „Ha“ ali „Hale“, pritaknejo ga pa tudi med prilog in ime, kjer zloga v tekstu pomanjkuje, brez obzira na pomen. Katoliški Vendi vpletajo te besedice tudi cerkvenim pesmam, kar je zlastno, vendar ne neprijetno slišati. Cerkveno petje evangelijskih Vendov je bolj ponemčeno, in ker se z orgljami poje, se taki medmeti vplesti ne morejo. To posebnost najdemo tudi pri Malo- in Veliko-rusih. Tudi nemške narodne pesme imajo pogostoma „und“ in „aber“ brez posebnega pomena. Verhovski.

Kratkočasno berilo.

Ni nesreče brez sreče.

Pred kakimi tridesetimi leti je živel na Českem v selu, Nepomuk z imenom, kmet, ktereга je obdaril Bog obilo z otroci, pa pičlo s premoženjem. Ta Nepomuk pa ni mestice

enacega imena, v katerem je bil rojen sv. Janez Nepomučan; leži pa vendar tudi v klatoviškem okrožji ne dalje od bavarske meje.

Kmetič je bil vdovec in obdeloval je z žulnatimi rokami košček svojega posestva, da je sebe in svoje otročičke preživil. Enega dné orje, in orje precej globoko, kakor se ondi zemlji prilega. Ko pride do uzár, hoče pljug obrniti, pa kar se mu upre čertalo, ki se zlomi in izvalí se iz persti precej velik kamen, ktereга je čertalo zadelo.

Kmetič zaškriplje z zobmi — skoraj da ni prav debelo zaklél — in premišljuje nesrečo, ktera ga je zadela. Se vé, da je bilo zdaj oratve konec. Čeh je pa sploh dosti umen in pogleda vsako reč od vsake strani. Naš kmetič ogleda tudi izorani kamen; kar vidi, da se nekako svéti. Sklene tedaj ga na svoj dom nesti, ga položí na voz in pelje sabo.

Otroci njegovi so se pač veselili, ko so vidili kamen, ki se je lesketal, kakor če bi bil z zvezdicami obsejan. Pa kmali so se ga do sitega nagledale njih oči, ker jih začne opominjati glad, da prazni želodec pod rebri vasuje. Zakaj ni ga bilo hleba pri hiši, da bi jih bil oče nasitil. Kaj je bilo očetu storiti? Mir in slogo doma ohraniti, gré v mesto Klatove s pičlim upanjem, da bo morda komaj toliko za kamen dobil, kolikor ga bo pot stala. Al kamen je bil presvetal in to je unelo upanje ubozega kmetiča. Prime tedaj za sekiro, mahne po kamnu in odkruši vogál, da bi ga nesel v mesto pokazat.

V Klatovih je bil en sam zlatar. K temu gré kmetič in mu pokaže košček kamna, prašaje ga, ali bi mu bil kamen za kako rabo. Zlatar ogleduje in ogleduje kamen, ter reče pošteno: „Ljubi prijatelj, toliko ne premorem, da bi ta kamen kupil od Vas; če mi ga pa upate, ga bom pokazal bogatim ljudém, kateri morda kakih dve sto goldinarjev dajo za-nj“.

Vés vesel mu reče kmet, da je to le košček velicega kamna, ktereга ima še domá in kateri je najmenj kakih 25 funtov težek.

Zlatar mu ni hotel verjeti in mu reče: „To je, kar še ne veste, tako imenovani zlatni topas, to je, eden izmed dragih žlahtnih kamnov; svoje žive dni pa še nisem slišal od tako težkih topasov.“

„Pojdite le z mano“, odgovori kmet, „in prepričali se bote, da resnico govorim.“

Zlatar zaprè svojo štacuno in gré s kmetom v Nepomuk. Ko vidi kamen, mu pové naravnost, koliko utegne vreden biti. Pogodita se tedaj, da pojde zlatar s kamnom v Prago, ga prodat in da ostane za plačilo tretji del tega njemu, kar bo za-nj skupil.

In tako se je tudi zgodilo. Bil je ravno tisti čas nadvojvoda, poznejši cesar Ferdinand I. v zlatni Pragi. Stanovi českega kraljestva so sklenili, njemu v čast darilo pokloniti in zvolili so kupico v to, ktera je bila iz imenovanega kamna izrezana, ki je bil največji do sedaj znani topas te verste.

Sedaj je ta kupica, ako se ne motimo, sopet v Pragi, in sicer v českem muzeumu. Koliko je stala ta kupica česke stanove, se ne vé; da so mogli pa za kamen veliko dati, je gotovo, ker si je nepomuški kmet veliko kmetijo v Kleneču kupil in do svoje smerti kot najpremožnejši kmet v celem klatoviškem okrogu veljal.

Pravlica iz Krajnskega.

1. Škratelj v podobi mačka.

Neki voznik je s svojo družino in s svojo ženo vedno v prepiru živel; črnega mačka je prav rad imel, ženo pa klel in pretepal. Enkrat gré iz doma; ko gré spet domu, sliši blizo doma v neki stergani zapušeni bajti pogovor; gré bližej zvedit, da v nji kdo se pogovarja; tudi notri pogleda in vidi svojega črnega mačka, da med trumo drugih mačkov